

Program
Wychowawczo-Profilaktyczny
Szkoły Podstawowej
im. Juliana Bartoszewicza
w Żarnowie

realizowany
od 1 września 2023r. do 31 sierpnia 2024 r.

***„Wychowanie to nieustannie toczony dialog
nauczyciela z uczniem, prowadzący ku horyzontowi, prawdy i piękna”***
T.Gadacz

Zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 14 września 2023r.
Zatwierdzony do realizacji uchwałą Rady Rodziców z dnia 20 września 2023 roku

Podstawa prawna:

- Statut Szkoły Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2023. poz 535)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2019.639)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1283 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2022 r. poz. 573),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 roku w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r. poz. 645),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U.2023.1367)
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Juliana Bartoszewicza w Żarnowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023
- diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, badanie ankietowe obejmowało:
 - nauczycieli klas 0-III
 - nauczycieli klas IV-VIII
 - rodziców uczniów klas 0-III
 - rodziców uczniów klas IV-VIII
 - uczniów klas IV-VIII
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- priorytetów MEiN na rok szkolny 2023/2024
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły
- uwag, spostrzeżeń, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności (niezależnie od kraju pochodzenia) oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły, współpraca z jednostkami świadczącymi pomoc rodzinom z Ukrainy),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Dodatkowo, w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie oraz napływem uczniów z tego rejonu do Polski, również szkoły stanęły przed ogromnym wyzwaniem. Przystosowanie uczniów ukraińskich do polskiego systemu edukacji oraz sposobu funkcjonowania tych uczniów w jednostkach oświatowych jest ogromnym sprawdzianem dla każdego z obszarów. Również przed naszą Szkołą stoi wiele trudności, z którymi będziemy musieli sobie poradzić teraz, jak i w nadchodzącym roku szkolnym.

Nasza Szkoła pozostaje otwarta na cudzoziemców. Najczęściej jest to młodzież z Ukrainy, która oprócz stresu związanego z rozłąką z rodziną, musi zmierzyć się z nowymi obowiązkami szkolnymi tj. nauką języka polskiego, nowymi zasadami w szkole.

Grono pedagogiczne stara się za wszelką cenę włączyć uczniów z Ukrainy w struktury Szkoły bez większego uszczerbku dla żadnej ze stron. Zależy nam na utrzymaniu komfortu wszystkich uczniów uczęszczających do naszej jednostki, niezależnie od kraju pochodzenia. Oczywiście Polskim uczniom jest znacznie łatwiej funkcjonować w obecnej sytuacji, jednak dążymy do pełnej integracji rówieśników oraz stworzenia warunków sprzyjających do nauki dla każdego ucznia uczęszczającego do naszej jednostki.

Diagnoza środowiska szkolnego, przeprowadzona na podstawie ankiet, obserwacji, analizy dokumentacji szkolnej wskazuje następujące czynniki chroniące i czynniki ryzyka występujące w środowisku szkolnym.

Czynniki chroniące:

- współpraca szkoły z rodzicami jest na wysokim poziomie
- rodzice wykazują zainteresowanie edukacją swoich dzieci
- nauczyciele sprawiedliwie traktują i oceniają uczniów
- badani uważają, że nasza szkoła jest miejscem bezpiecznym
- uczniowie w domu rodzinnym czują się bezpiecznie
- uczniowie rozwijają w szkole swoje zainteresowania
- nauczyciele deklarują, że lubią pracować z dziećmi i mają z nimi dobry kontakt
- uczniowie chętnie angażują się w życie szkoły, biorą udział w akademiach, wycieczkach szkolnych, akcjach charytatywnych, konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych
- nauczyciele w sposób właściwy reagują na niewłaściwe zachowania uczniów
- nauczyciele czują się kompetentni i chętnie angażują się w realizację zadań wynikających z realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły
- uczniowie spędzają czas ze swoimi rodzicami, rozmawiają o problemach, ocenach, razem wypełniają domowe obowiązki
- rodzice kontrolują z kim i gdzie ich dzieci spędzają czas wolny
- realizacja zadań z zakresu profilaktyki i wychowania przez szkołę oceniana jest pozytywnie

Czynniki ryzyka

- coraz większa liczba uczniów wykazuje trudności z zachowaniem
- coraz większa liczba uczniów przejawia trudności w nauce
- uczniowie mają trudności w radzeniu sobie z emocjami
- uczniowie mają trudności w kontaktach rówieśniczych
- uczniowie nadmiernie korzystają z telefonu i komputera, korzystanie z telefonu stanowi problem również w szkole, zarówno na przerwach jak i zajęciach lekcyjnych
- zdarzają się przypadki agresji fizycznej i słownej, już w najmłodszych klasach
- zaobserwowano pojedyncze akty cyberprzemocy i hejtu w internecie oraz niszczenia mienia szkoły
- zaobserwowano przypadki palenia papierosów i e-papierosów, zarówno wśród uczniów, jak i osób przebywających w okolicy szkoły
- zaobserwowano wśród uczniów przypadki spożywania napojów energetyzujących
- niewłaściwe odżywianie staje się przyczyną otyłości wśród uczniów
- w szkole zdarzają się przypadki nierozwiązanych konfliktów i sytuacji trudnych
- uczniowie sygnalizują, że mają zbyt dużo nauki, czują się przemęczeni
- nauczyciele wskazują, że zdarza się, że czują się przemęczeni/wypaleni
- nauczyciele nie są zadowoleni z poziomu wynagrodzenia

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Celem **Szkoły Podstawowej im. J.Bartoszewicza w Żarnowie** jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego,
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników), ponadto stara się pomóc uczniom z doświadczeniem migracyjnym ze szczególnym uwzględnieniem traumy, obaw, lęków,
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- 8) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z używaniem narkotyków i substancji psychoaktywnych
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,

W roku szkolnym 2023/2024 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji uczniów obcojęzycznych,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- dbanie o prawidłowy rozwój fizyczny uczniów, zachęcanie do aktywnego trybu życia

- diagnozowanie środowiska szkolnego pod kątem zachowań ryzykownych
- zapobieganie zagrożeniom związanym z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- przeciwdziałanie pojawianiu się przemocy i agresji, a w przypadku ich pojawienia się podejmowania stosownych działań
- zapobieganie nadmiernemu korzystaniu z komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do zapewniania równowagi pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów, dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej

pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych specjalistów
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją
- udzielają uczniom pomocy w przewycięzaniu niepowodzeń szkolnych,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w izolacji w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Ze względu na panującą sytuację – wojnę na Ukrainie, przed nauczycielami stoi ogrom wyzwań. Nauczyciele oraz nauczyciele wychowawcy, podczas rozmów z uczniami powinni zwracać uwagę na:

- niewzbudzania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, dać dzieciom przestrzeń do mówienia o swoich uczuciach i emocjach;
- wskazywanie sposobów radzenia sobie w trudnej psychologicznie sytuacji, w obliczu obciążenia, strachu;
- ucznia pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej (obserwacja);
- przedstawienie kontekstu obecnej sytuacji (informacje dotyczące sytuacji politycznej, źródeł konfliktu);
- konieczność korzystania tylko ze sprawdzonych źródeł informacji (nie wszystkie komunikaty pojawiające się w mediach są prawdziwe: fake newsy – wskazać, jak identyfikować propagandę, jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę);
- omawianie bądź przypominanie zasad bezpieczeństwa, sygnały alarmowe, elementy obrony cywilnej, pierwszą pomoc;
- informowanie, jakiego wsparcia im i ich rodzinom może udzielić szkoła;
- poinformowanie, do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc uczniowie cudzoziemcy.

Aby rozmowy z ukraińskimi dziećmi i młodzieżą dawały im poczucie bezpieczeństwa, należy:

- pomimo bariery językowej wprowadzić skuteczny sposób i formę porozumiewania się z uczniami i ich rodzinami, aby poznać ich potrzeby i udzielić odpowiedniego wsparcia;
- ustalić, czy uczeń lub jego rodzina potrzebują pomocy;
- zapewnić o gotowości społeczeństwa polskiego do udzielania wszelkiej możliwej pomocy;
- wskazać w najbliższym i dalszym otoczeniu osoby, urzędy, instytucje, które mogą świadczyć pomoc;
- w zależności od potrzeb objąć dziecko i jego rodzinę pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
- zapoznać z podstawowymi zwrotami w języku polskim, różnicami w życiu codziennym w Polsce i w Ukrainie¹.

6. Pedagog szkolny/pedagog specjalny:

¹ Jak rozmawiać z dziećmi i uczniami na temat sytuacji w Ukrainie – rekomendacje dla nauczycieli i pedagogów szkolnych – Ministerstwo Edukacji i Nauki, (pub. z dn. 09.03.2022 r.)

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2023/2024

Szczegółowe cele do pracy w danym roku szkolnym będą wynikały z diagnozy przeprowadzonej w szkole, w tym ewaluacji dotychczasowego programu wychowawczo-profilaktycznego, z uwzględnieniem wytycznych MEN w zakresie ochrony zdrowia psychicznego uczniów. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie.
3. Monitoring frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach I.
2. Reintegracja w klasach wyższych. Przeprowadzenie zajęć.
3. Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm
4. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Przeprowadzenie zajęć kształtujących postawy prozdrowotne.
3. Uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.
4. Uczniowie znają reguły sanitarne obowiązujące w czasie epidemii COVID-19
5. uczniowie znają zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej,

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych w klasach na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji.
3. Przeprowadzenie zajęć kształcących umiejętność rozpoznawania własnych emocji.
4. Zajęcia kształtujące rozpoznawanie własnych emocji
5. Uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony.
6. Uczniowie potrafią wskazać konstruktywne sposoby rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.
7. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.

VII. Harmonogram działań na rok szkolny 2023/2024

Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
SFERA INTELEKTUALNA			
Podniesienie efektów pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły.	Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi funkcjonowanie szkoły.	wychowawcy	wrzesień
	Budowanie poprawnych relacji na linii nauczyciel – rodzic poprzez organizowanie zebrań z rodzicami oraz włączanie ich do udziału w uroczystościach i imprezach szkolnych i środowiskowych	dyrektor, wszyscy nauczyciele	cały rok
Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzenie analizy potrzeb uczniów w zakresie organizacji zajęć rozwijających zainteresowania, konsultacje z wychowawcami i nauczycielami na temat uzdolnień i zainteresowań uczniów, z którymi pracują, Przekazanie wyników analizy dyrekcji szkoły.	nauczyciele, wychowawcy	wrzesień
	Badanie predyspozycji zawodowych uczniów klas VII i VIII	doradca zawodowy	wg planu pracy
	Umożliwienie uczniom udziału w różnych formach zajęć pozalekcyjnych	dyrektor szkoły, wychowawcy	
	Lekcje wychowawcze „Jak skutecznie się uczyć?”	wychowawcy	październik
	Organizowanie kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wycieczek, udział w życiu kulturalnym szkoły	dyrektor szkoły, nauczyciele	cały rok
	Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, angażowanie uczniów do udziału w występach, prezentowanie talentów dzieci	nauczyciele odpowiedzialni za uroczystości	wg kalendarza pracy szkoły
	„Mam Talent” - prezentowanie talentów na forum szkoły podczas Pierwszego Dnia Wiosny	pedagog szkolny, samorząd szkolny	20 marca

Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia w ramach WSDZ z pedagogiem szkolnym	pedagog szkolny	cały rok
	Zajęcia z wychowawcami na temat rozwijania własnych zdolności i umiejętności	wychowawcy	cały rok
	Udział w Międzynarodowym Dniu Kropki	wychowawcy	15 września
Podnoszenie efektów kształcenia	Lekcje wychowawcze poświęcone uświadamianiu wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych w wyborze ścieżki kształcenia i zawodu	wychowawcy	cały rok
	Przeprowadzenie próbnych egzaminów ósmoklasisty	dyrektor	grudzień
	Rozmowy z uczniami na zajęciach z poszczególnych przedmiotów	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Udział w konkursach kuratorskich, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, szkolnych.	organizatorzy konkursów	wg planu pracy szkoły
	Rola biblioteki szkolnej we wspomaganie rozwoju ucznia - prowadzenie działań motywujących uczniów do większego zainteresowania czytelnictwem - organizacja konkursów czytelniczych - wzbogacenie księgozbioru biblioteki	bibliotekarz, wychowawcy	cały rok
	Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami poprzez prowadzenie zajęć otwartych; wymiana dobrych praktyk i wiedzy w zakresie wykorzystania wyposażenia w ramach programu „Laboratoria przyszłości”	wicedyrektor, zainteresowani nauczyciele	cały rok
	Wzbogacanie bazy dydaktycznej szkoły	dyrektor	cały rok
Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	„Organizacja warsztatu pracy ucznia” – lekcje wychowawcze	pedagodzy szkolni wychowawcy,	cały rok
	Organizacja zajęć rozwijających umiejętności uczenia się	pedagog specjalny	cały rok
Kształtowanie szacunku do ludzi,	Udział w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę i Szkolne Koło Caritas.	wychowawcy, opiekun SK Caritas	cały rok

wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Promowanie szkolnego wolontariatu i akcji SK Caritas	opiekun CARITAS – A. Stańczyk, B. Dybalska	cały rok
	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza - zajęcia w klasach na temat „Idea wolontariatu w Polsce i na świecie”.	opiekun CARITAS – A. Stańczyk, B. Dybalska	5 grudnia
	Udział w finale WOŚP	T. Krzywińska	styczeń
	Udział w akcji zbierania nakrętek.	wychowawcy	cały rok
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej.	Praca na lekcji historii i wiedzy o społeczeństwie oraz zajęciach edukacji wczesnoszkolnej	nauczyciele historii, wos, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	cały rok
	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych: - Narodowe Święto Niepodległości - Święto Konstytucji 3 Maja	wszyscy nauczyciele	zgodnie z kalendarzem uroczystości
	Lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu: - Świadomość bycia Polakiem. - Czym jest dla mnie honor i Ojczyzna?	wychowawcy	listopad maj
	Nauka hymnu szkolnego już od najmłodszych klas.	nauczyciel muzyki	cały rok
	Uczenie dzieci szacunku do symboli narodowych.	wszyscy nauczyciele	cały rok
Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki po najbliższej okolicy.	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Udział w rajdach organizowanych przez SKKT PTTK w Żarnowie	opiekunowie PTTK	wg harmonogramu PTTK
	Sprzątanie cmentarza parafialnego	wychowawcy	październik
Poznanie dorobku kulturalnego Europy i świata, wykształcenie	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, realizacja tematów wynikających z podstawy programowej poszczególnych przedmiotów.	nauczyciele, wychowawcy,	cały rok

postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Udział w wycieczkach organizowanych przez szkołę oraz SKKT PTTK w Żarnowie	opiekunowie PTTK	cały rok
	Zaznajomienie uczniów z tematem wojny na Ukrainie i napływem uchodźców z tym związanym.	wychowawcy	cały rok
	Przygotowanie środowiska szkolnego na przyjęcie uczniów z Ukrainy.	dyrektor, wychowawcy	cały rok
Uwrażliwienie uczniów na prawdę, dobro i piękno	Udział w życiu kulturalnym poprzez umożliwienie dostępu do kultury, wycieczki do kina, teatru.	wychowawcy, nauczyciele świetlicy, nauczyciele języka polskiego	cały rok
	Ukazywanie dorobku Wielkich Polaków.	bibliotekarz	cały rok
	Wskazywanie autorytetów moralnych jako inspiracji w kreowaniu własnej osobowości.	wychowawcy	cały rok
	Udział uczniów w spotkaniach z muzyką	wychowawcy, dyrektor	co miesiąc
Uczenie tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Spotkania z pedagogiem szkolnym	pedagog szkolny	cały rok
	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy	cały rok
	Spotkanie z przedstawicielem PPP w Opocznie nt „Integracja w grupie rówieśniczej. Inny nie znaczy gorszy” dla klas IV	pedagog, pracownicy PPP w Opocznie	wg planu pracy PPP w Opocznie
	Dzień Życzliwości i Pozdrowień. Dekalog życzliwego i tolerancyjnego ucznia	samorząd szkolny	18 listopada

SFERA ROZWOJU FIZYCZNEGO			
Promowanie zdrowego stylu życia	Organizacja Dnia Sportu	nauczyciele w-f	czerwiec
	Realizacja programu Szkolny Klub Sportowy	T. Krzywińska	cały rok
	Przygotowanie materiałów na tablice szkolne na korytarzach na temat zdrowego odżywiania	M.Rolnik E.Spasińska	cały rok
	Spotkanie z dietetykiem dla uczniów oraz rodziców na temat zdrowego odżywiania.	pedagog szkolny, dietetyk	marzec
	Zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców	wychowawcy klas	cały rok
	Ogólnopolski Program dla Szkół „Owoce i warzywa” i „Szlanka mleka w szkole”	wychowawcy klas, intendent	cały rok
	Udział w akcji „Śniadanie daje moc”	wychowawcy edukacji wczesnoszkolnej	listopad
	Konkurs sprawności fizycznej oraz wiedzy o bezpieczeństwie w ramach programu prewencyjnego „Policyjna Akademia Bezpieczeństwa”	K.Błazejewska	cały rok
	Rozmowy z uczniami na temat zasad ochrony zdrowia psychicznego oraz czynników chroniących przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej.	wychowawcy, pedagog	w miarę potrzeb
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa	Przypomnienie uczniom obowiązujących regulaminów bezpieczeństwa w szkole i jej otoczeniu, w drodze do szkoły i do domu,	wychowawcy	cały rok
	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom przebywającym w szkole poprzez: - aktywne pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw międzylekcyjnych, - organizowanie opieki świetlicowej dla dzieci - reagowanie wszystkich pracowników na łamanie przyjętych	wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	cały rok

	w szkole zasad i reguł, akty przemocy		
	Ćwiczenia ewakuacji z budynku A i B	dyrektor, Stanisław Baran, Adam Bociak	cały rok
	Zapewnienie opieki medycznej, profilaktycznej opieki zdrowotnej i stomatologicznej	dyrektor	cały rok
	Prelekcje z udziałem Policji - Bezpieczna droga do i ze szkoły - Bezpieczne ferie - Bezpieczne wakacje - Konsekwencje karne łamanie prawa przez młodzież	pedagog, policja	wrzesień styczeń czerwiec maj
SFERA SPOŁECZNA			
Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności uczniowskiej	zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły	wszyscy nauczyciele	cały rok
	wspólny udział w uroczystościach szkolnych, wycieczkach, podejmowanie wspólnych inicjatyw integrujących środowisko szkolne	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Omówienie statutu szkoły i regulaminów szkolnych	wychowawcy	wrzesień
	ustalenie zasad i organizacja pomocy koleżeńskiej	nauczyciele świetlicy	
Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Praca metodą projektu na zajęciach lekcyjnych	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Udział uczniów w pracach samorządu klasowego i szkolnego.	opiekun samorządu, wychowawcy	cały rok
Uczenie zasad samorządności i demokracji	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności	opiekun samorządu	cały rok
	Obchody Dnia Praw Człowieka - szkolna debata na temat praw i wolności w szkole	pedagog, nauczyciel wos	10 grudnia
Doskonalenie	Zwracanie uwagi na kulturalne zachowania uczniów	wszyscy nauczyciele	cały rok

kultury osobistej			
Kształtowanie postaw proekologicznych	Propagowanie postaw i zachowań ekologicznych na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Udział w programach ekologicznych i profilaktycznych: <ul style="list-style-type: none"> • „Trzymaj formę” – M.Rolnik, E.Spasińska <u>SANEPID</u> • Ekologiczny Projekt Edukacyjny Oddziałów Przedszkolnych- CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS-K.Noga <u>SANEPID</u> • Ogólnopolski Program dla Szkół-OWOCE I WARZYWA, SZKLANKA MLEKA W SZKOLE-K.Błazejewska, K.Wiśniewska • Szkoła pod chmurką-M.Rolnik 	realizatorzy programów	cały rok
	Pogadanki nt. oszczędzania wody i prądu, recyklingu w obliczu kryzysu energetycznego.	wychowawcy	cały rok
	Współpraca z PGK w Opocznie, spotkanie nt. prawidłowej segregacji śmieci.	pedagog, dyrektor	do ustalenia
	10 rzeczy, które każdy może zrobić dla ochrony klimatu – gazetka tematyczna	samorząd szkolny	październik
	Zbiórka makulatury, korków, baterii	pedagog	cały rok
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.	Przygotowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego. Realizacja działań związanych z doradztwem zawodowych na wszystkich poziomach edukacji.	pedagog szkolny, doradca zawodowy, wszyscy nauczyciele	do 15 września /cały rok
	Zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII-VIII prowadzone przez doradcę zawodowego	doradca zawodowy	cały rok
	Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Spotkanie z doradcą zawodowym z PUP w Opocznie.	pedagog szkolny, doradca zawodowy	grudzień
Systematyczne monitorowanie frekwencji	Analiza frekwencji uczniów	wychowawca, dyrektor, pedagog	cały rok
	Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli		cały rok

uczniów na zajęciach lekcyjnych.	obowiązku szkolnego, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów.		
	Indywidualne spotkania z rodzicami.	wychowawca, pedagog	w miarę potrzeb
	Postępowanie zgodnie z procedurami w przypadku wysokiej absencji uczniów.	wychowawca, pedagog, dyrektor	w miarę potrzeb
Nauka samoakceptacji, budowania poczucia własnej wartości	Rozmowy z uczniami na temat samoakceptacji, poczucia własnej wartości	pedagog	w miarę potrzeb
	Lekcje wychowawcze poświęcone budowaniu poczucia własnej wartości	wychowawcy	cały rok
	Podkreślanie sukcesów uczniów, prezentowanie ich na forum klasy i szkoły oraz w środowisku lokalnym	dyrektor, wychowawcy	cały rok
Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	wychowawca	
	„Złość kontrolowana” – zapobieganie agresji i przemocy rówieśniczej– warsztaty z PPP w Opocznie dla oddziałów przedszkolnych	pedagog	wg harmonogramu pracy PPP
	Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych.	pedagog wychowawcy klas	wrzesień
Poszerzanie wiedzy na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie ucznia w szkole	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dotyczących różnorodnych form pomocy dla dzieci i ich rodzin poprzez stronę internetową szkoły, dziennik elektroniczny oraz na tablicach na korytarzach szkolnych.	pedagog	cały rok
	Organizacja i prowadzenie zajęć dot. rozwiązywania sytuacji konfliktowych i radzeniem sobie ze stresem	pedagog, wychowawcy	cały rok
	Opracowanie i udostępnienie bazy danych o instytucjach wspomagających rodzinę	pedagog	cały rok
Wspieranie uczniów, u których	Indywidualne rozmowy wspierające z uczniami i rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	wychowawcy, pedagog	cały rok

rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Szkolenie dla rady pedagogicznej - Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Jak wspierać uczniów po powrocie do szkoły po pandemii?	pracownik PPP w Opocznie	do ustalenia
	Spotkanie dla rodziców i nauczycieli ze specjalistą z PPP w Opocznie - Wczesna diagnoza zaburzeń nastroju u dzieci	pracownik PPP w Opocznie	do ustalenia
	Warsztaty dla uczniów klas VIII „Radzenie sobie ze stresem”.	pedagog	grudzień
Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawcy	cały rok
	Integracja w grupie rówieśniczej. „Inny nie znaczy gorszy” – warsztaty dla klas IV a i b	pracownik PPP w Opocznie	do ustalenia
Bezpieczne korzystanie z technologii cyfrowej	Podnoszenie kompetencji cyfrowych uczniów – wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość.	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Kształtowanie u uczniów umiejętności stosowania zasad ochrony osobistej, ochrony danych, ochrony tożsamości cyfrowej, odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Zapoznanie uczniów z problematyką licencji, certyfikatów, praw autorskich, legalności oprogramowania, ze zjawiskiem i konsekwencjami tzw. „cyberprzemocy”	nauczyciel informatyki	cały rok
	Zorganizowanie Dnia Bezpiecznego Internetu	pedagog, wychowawcy	luty
	Uczenie zasad bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z Internetu i telefonii komórkowej „Twoje bezpieczeństwo w sieci”.	pedagog, wychowawcy, nauczyciel informatyki	cały rok
	Przestrzeżenie przed pochopnym nawiązywaniem znajomości	pedagog,	cały rok

	przez internet oraz niewłaściwym korzystaniem z mediów społecznościowych „Hejt w sieci”	wychowawcy	
	„Dzień bez telefonu” – akcja we współpracy z samorządem szkolnym	pedagog, wychowawcy	cały rok
Diagnoza środowiska szkolnego i podejmowanie działań profilaktycznych zgodnie z potrzebami	Diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka – Ankieta profilaktyczna dla: - Nauczycieli uczących w klasach 0-III - Rodziców uczniów klas 0-III - Nauczycieli uczących w klasach IV-VIII - Rodziców uczniów klas IV-VIII - Uczniów klas IV-VIII	pedagog	wrzesień
	Analiza dokumentacji: - Dzienników lekcyjnych (frekwencja, uwagi o uczniach) - Ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego w roku szkolnym 2022/23. - Priorytetów MEiN na rok szkolny 2023/2024 - Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pedagog	wrzesień
	Opracowanie projektu Programu wychowawczo – profilaktycznego.	pedagog	do 15 września
	Zorganizowanie Szkolnego Dnia Profilaktyki.	pedagog	II semestr
	Udział w programach profilaktycznych: • Akademia Bezpiecznego Puchatka dla ucz.kl.I-K.Wiaderna • Policyjna Akademia Bezpieczeństwa-kl.II-K.Błazejewska • „Trzymaj formę” – M.Rolnik, E.Spasińska <u>SANEPID</u> • DOPALACZOM MÓWIMY STOP-wybijamy zdrowie-kl.VII-T.Krzymińska- <u>SANEPID</u> • program SZKOŁA POZYTYWNEGO MYŚLENIA-M.Wilk-	realizatorzy programów	cały rok

	Parol		
	Projekcje filmów na temat wpływu środków uzależniających na zdrowie i los człowieka.	wychowawcy, pedagog	cały rok
	Realizacja programu profilaktycznego rekomendowanego przez PARPA	pedagog	cały rok
	Przygotowanie materiałów informacyjnych dla rodziców w celu zwiększenia umiejętności wychowawczych- materiały na stronie internetowej szkoły i tablicach szkolnych.	wychowawcy pedagog	cały rok
	Realizacja elementów programu „Dopalaczom mówimy STOP – wybieramy zdrowie”	pedagog	cały rok
	Konkursy profilaktyczne w ramach programu wychowawczo - profilaktycznego „Stop nałogom”, „Stop cyberprzemocy”, „Eko moda”.	pedagog, M.Bakalarz	cały rok
Opracowanie i wdrażanie „Strategii ochrony małoletnich”	Opracowanie dokumentu „Strategia ochrony małoletnich”	dyrektor szkoły	do końca grudnia
	Szkolenie nauczycieli do rozpoznawania ofiar przemocy domowej	dyrektor szkoły	do uzgodnienia
	Informowanie uczniów, rodziców i opiekunów prawnych na temat możliwości uzyskania pomocy w sytuacji wystąpienia przemocy poprzez gazetki informacyjne oraz stronę internetową szkoły.	pedagog szkolny	cały rok
	Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz ochrony dzieci, udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w grupach roboczych.	pedagog	cały rok
	Stosowanie procedury „Niebieska Karta” w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy domowej.		

Obszary działań w sytuacji spowodowanej przyjęciem do szkoły uczniów z doświadczeniem migracyjnym

OBSZAR	ZADANIA
Zasady i sposób podejścia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstępna diagnoza uczniów cudzoziemskich przed objęciem nauką. 2. Skupianie się na uczniach ich potrzebach i aktualnych możliwościach uczniów. Uwzględnienie potrzeby uczniów w okazywania emocji. 3. Cierpliwość wobec uczniów. Pomoc w uzupełnieniu i zrozumieniu niezbędnych treści. 4. Rozpoczynanie lekcji od chwili swobodnej rozmowy lekcji. 5. Uszanowanie decyzji o potrzebie rozmowy na temat toczącej się wojny oraz aktualnej sytuacji. 6. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa poprzez nie wzbudzania u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, uspokajanie dzieci poprzez informowanie dzieci/uczniów, że z całego świata na Ukrainę kierowane jest wsparcie, w tym humanitarne, którego celem jest zakończenie działań wojennych. 7. Przedstawianie obecnej sytuacji (informacji dotyczących sytuacji politycznej, źródeł konfliktu). Podkreślenie konieczności korzystania tylko ze sprawdzonych źródeł informacji. Nie wszystkie komunikaty pojawiające się w mediach są prawdziwe (<i>fake newsy</i> – wskazać, jak identyfikować propagandę, jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę). 8. Omówienie bądź przypomnienie zasad bezpieczeństwa, sygnałów alarmowych, elementów obrony cywilnej, pierwszej pomocy. 9. Zapoznanie z podstawowymi zwrotami w języku polskim, różnicami w życiu codziennym w Polsce i w Ukrainie. 10. Elastyczność siatki godzin i dostosowanie jej do potrzeb wychowawczo-profilaktycznych oraz do ograniczonej dostępności kadry prowadzącej takie zajęcia. 11. Zwracanie uwagi na przejawy nietolerancji w stosunkach międzyludzkich. 12. Program adaptacyjny dla uczniów cudzoziemców realizowany w oddziałach przygotowawczych. 13. Pokonywanie trudności w nauce języka polskiego, motywowanie do nauki.
Wzajemne poznanie się	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie biorą udział w zabawach integrujących grupę lub zespół klasowy. 2. Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. 3. Organizacja imprez szkolnych z udziałem uczniów, rodziców i grona pedagogicznego. 4. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymania relacji z rówieśnikami, rozpoznawanie ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi. 5. Budowanie współpracy z zespołem klasowym. 6. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc rówieśnikom.

	7. Zajęcia integracyjne z udziałem wychowawcy, pedagoga, wychowawcy świetlicy oraz innych nauczycieli.
Integracja w ramach zespołów klasowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie nowych uczniów w znającą się już grupę rówieśniczą. Wybranie spośród najbardziej komunikatywnych uczniów tych, którzy będą odpowiedzialni za oprowadzanie po Szkole oraz „zaopiekowanie się” do momentu lepszego samopoczucia uczniów przybywających z Ukrainy. 2. Przełamanie barier komunikacyjnych oraz towarzyskich poprzez organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek. 3. Wsparcie grupy (uczniów polskich) do której dołączają nowe osoby. Wytlumaczenie różnic kulturowych. 4. Zaproponowanie wspólnych zabaw integrujących dzieci/uczniów, których celem będzie wzmocnienie relacji pomiędzy dziećmi/uczniami. 5. Budowanie atmosfery bezpieczeństwa wzajemnego zaufania pomiędzy uczniami. 6. Organizacja zajęć z uczniami wszystkich klas, poświęconych takim tematom jak: tolerancja, akceptacja, różnice, samopoznanie, świadomość swojej kultury/pochodzenia. 7. Zwracanie uwagi na przejawy nietolerancji w stosunkach międzyludzkich. 8. Rozbudzenie postaw tolerancji dla odmienności rasowych, narodowych, światopoglądowych, wyznaniowych, kulturowych. 9. Kształtowanie umiejętności szanowania poglądów innych osób oraz umiejętności prezentacji swego stanowiska. 10. Rozwijanie wiary w siebie i w swoje możliwości. 11. Prowadzenie rozmów indywidualnych, praca w grupie. 12. Rozmowy nauczyciela z uczniem, praca typu organizacyjnego, zajęcia kulturalne i integracyjne. 13. Realizacja działań wolontariuszy, jako zapoznanie się z kulturą, tradycją i językiem Ukrainy w ramach organizacji „Dnia Ukraińskiego” w szkole.
Wsparcie psychologiczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia. 2. Pomimo bariery językowej, wprowadzenie skutecznego sposobu i form porozumiewania się z uczniami i ich rodzinami, aby poznać ich potrzeby i udzielić odpowiedniego wsparcia. 3. W zależności od potrzeb objęcie dziecka i jego rodziny stosowną pomocą psychologiczno-pedagogiczną, bądź skierowanie rodzica z dzieckiem do odpowiedniej Poradni. 4. Podkreślanie podczas rozmów z uczniami, że Polska jest bezpiecznym krajem. 5. Nie wzbudzanie u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, przyzwolenie dzieciom do mówienia o uczuciach i emocjach, swoich przemyśleniach i ewentualnych trudnościach. 6. Wskazywanie na sposoby radzenia sobie w trudnej psychologicznie sytuacji, w obliczu obciążenia, strachu.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Rozpoznanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkoły oraz podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału. 8. Zapewnienie właściwego przepływu informacji – przy podejmowaniu decyzji o konieczności objęcia ucznia określoną formą pomocy, Dyrektor Szkoły musi opierać się na informacjach uzyskanych od osób pracujących bezpośrednio z uczniem. 9. Zwracanie uwagi na przejawy nietolerancji w stosunkach międzyludzkich. 10. Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, adaptację do nowej sytuacji życiowej i środowiskowej. 11. Przeprowadzenie rozmów indywidualnych i grupowych z uczniami na temat wpływu przeżywanych sytuacji traumatycznych na funkcjonowanie społeczno-emocjonalne.
<p style="text-align: center;">Działania skierowane do rodziców</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie rodziców o formach wsparcia możliwego do uzyskania zarówno przez Szkołę, jak i inne instytucje, organizacje z obszaru Gdańska. 2. Dbałość Szkoły o podtrzymywanie kontaktu z rodziną ucznia przybywającego z Ukrainy. W razie pojawienia się problemu, oferowanie pomocy oraz wsparcia. 3. Przeprowadzenie wywiadu z rodziną ucznia umożliwiającego lepsze poznanie zarówno sytuacji życiowej ucznia, jak i jego umiejętności, predyspozycji. 4. Orowadzenie rodziców po Szkole, zaprezentowanie jednostki, do której będzie uczęszczało dziecko. 5. Umożliwienie rodzicom uczestnictwa w zajęciach poświęconych stanom emocjonalnym, pokonywaniu lęku, m.in. przed brakiem akceptacji w grupie, stresu, budowania na nowo relacji interpersonalnych – jeśli będą organizowane z udziałem tłumacza. 6. Angażowanie rodziców w działania Szkoły. W miarę możliwości pozyskiwanie od rodziców informacji zwrotnej na temat potrzeb ich dziecka oraz ewentualnych trudności, które napotkało dziecko w zetknięciu z uczniami polskimi. 7. Sukcesywne wdrażanie rodziców uczniów przybywających z Ukrainy w środowisko szkolne oraz funkcjonowanie jednostki. 8. Poszerzanie wiedzy i kompetencji zainteresowanych rodziców w zakresie dobrej komunikacji, umiejętności wychowawczych poprzez warsztaty lub spotkania prowadzone przez specjalistów, którzy będą równocześnie znali język ukraiński lub zaproszenie do współpracy tłumacza. 9. Tworzenie możliwości kontaktów indywidualnych rodziców z wychowawcami lub psychologiem.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.